

SPORAZUM O SARADNJI

U cilju izražavanja zajedničke namjere za unapređenje praktične nastave i osposobljavanja studenata prava, Sporazum o razumijevanju (u daljem tekstu: „Sporazum“) zaključuje se između sljedećih strana potpisnica (u daljem tekstu: „strane“):

Pravni fakultet Univerziteta u Zenici

(Fakultetska bb, 72 000 Zenica), kojeg zastupa dekan prof. dr. Enis Omerović

(u daljem tekstu: *Fakultet*),

i

1. Kantonalni sud u Zenici

(Masarykova 50, 72 000 Zenica), kojeg zastupa predsjednica suda Snježana Čolaković,

2. Tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona

(Trg Bosne i Hercegovine, 72 000 Zenica), kojeg zastupa glavna tužiteljica Vesna Kaknjo,

3. Općinski sud u Zenici

(Trg Bosne i Hercegovine 2, 72 000 Zenica), kojeg zastupa predsjednica suda Alma Spahić,

4. Općinski sud u Kaknju

(Ulica Alije Izetbegovića 110, 72 240 Kakanj), kojeg zastupa predsjednik suda Eldar Zaimović,

(u daljem tekstu zajednički: *Institucije pravosuđa*)

Svjесni da je pravna profesija temelj svakog demokratskog društva i vladavine prava, te da kvalitet obrazovanja budućih pravника ima neposredan uticaj na pravnu sigurnost, zaštitu ljudskih prava i povjerenje građana u institucije pravde,

Polazeći od uvjerenja da je pravna profesija proces koji započinje obrazovanjem studenta prava, a razvija se kroz profesionalni i etički angažman sudija, tužilaca i advokata tokom cijelog radnog vijeka, sve do njegovog završetka,

Uvjereni da transgeneracijski prijenos znanja, iskustava i vrijednosti — od iskusnih praktičara prema novim generacijama pravника — ne doprinosi samo ovladavanju pravnim znanjem i vještinama, već i formiranju profesionalne svijesti i etičkih standarda budućih nosilaca pravosudnih funkcija i advokature,

Uzimajući u obzir da pravosudne institucije i drugi predstavnici pravosudne zajednice, kroz postojeće modele i programe saradnje s pravnim fakultetima, te najviše kroz stručno učešće nosilaca pravosudnih funkcija i advokata u praktičnoj nastavi, pružaju neophodan doprinos efektivnom transferu praktičnih pravnih znanja i vještina na buduće generacije pravника, koje će biti dijelom pravosudnog sistema,

Prepoznavajući potrebu za institucionalizacijom stručne studentske prakse kao zajedničke misije Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici i pravosudnih institucija u Zeničko-dobojskom kantonu, čiji je cilj poboljšanje kvaliteta formalnog obrazovanja studenata prava u Zeničko-dobojskom kantonu ali i jačanje kapaciteta pravosudne zajednice,

Imajući u vidu zajednički cilj jačanja profesionalnih kapaciteta, integriteta i odgovornosti budućih pravника, u interesu pravde i javnog povjerenja u pravosudni sistem,

S obzirom na to da strane dijele zajedničku misiju pravne profesije i želju da sarađuju u oblastima od zajedničkog interesa, a posebno na unapređenju programa praktičnog učenja studenata prava i stručnog osposobljavanja diplomiranih pravника za vršenje odgovornosti sudije, tužioca i advokata,

Strane su saglasne sarađivati kako slijedi:

Član 1.

Svrha

Svrha Sporazuma je unapređenje kvaliteta formalnog obrazovanja studenata prava na Pravnom fakultetu Univerziteta u Zenici i jačanje kapaciteta pravosudne zajednice u Zeničko-dobojskom

kantonu kroz uspostavljanje i razvoj programa stručne studentske prakse kao strukturiranog oblika iskustvenog učenja.

Član 2.

Ciljevi

Cilj ovog Sporazuma je uspostavljanje trajnog i strukturiranog oblika saradnje između Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici i pravosudnih institucija u Zeničko-dobojskom kantonu, radi osiguranja kvalitetnog pravnog obrazovanja usklađenog sa potrebama pravne struke i javnim interesom.

Posebno se teži ostvarenju sljedećih strateških ciljeva:

1. Unapređenje metodologije praktičnog pravnog obrazovanja

Razvijati i afirmisati modele praktične nastave i učenja zasnovanog na iskustvu u okviru nastavnih planova i programa Fakulteta, kao i kroz organizaciju vannastavnih aktivnosti, čime se studentima omogućava uvid u konkretne pravne procese, pravnu argumentaciju i profesionalno ponašanje u stvarnim institucionalnim kontekstima.

2. Jačanje saradnje između akademske zajednice i pravne prakse

Sistematski uspostaviti i institucionalno ojačati saradnju između nastavnog osoblja Fakulteta i praktičara (sudija, tužilaca, advokata) kroz zajedničko učešće u izvođenju stručne studentske prakse, mentorstvu i profesionalnoj edukaciji studenata, s ciljem razvoja praktičnih pravnih vještina, profesionalne odgovornosti i etičke svijesti budućih pravnika.

3. Prepoznavanje i valorizacija stručnog doprinosa pravosudnih praktičara

Afirmisati uspostavljanje sistema prepoznavanja i institucionalne valorizacije angažmana sudija, tužilaca i advokata u obrazovnim programima Fakulteta, uz priznavanje njihove uloge kao mentora u implementaciji stručnih studentskih praksi, čime se doprinosi jačanju kapaciteta pravosudne zajednice i valorizaciji rada mentora u tom procesu.

Član 3.

Definicija praktične nastave

U kontekstu obrazovanja studenata prava i pravnika uopće, praktična nastava (praktično obrazovanje) je metoda poučavanja zasnovana na iskustvenom učenju (učenju zasnovanom na praksi), koje potiče rast suštinskog pravnog znanja, praktičnih vještina i profesionalnih vrijednosti.

To je oblik formalnog i neformalnog obrazovanja u kojem se primjenjuju različiti metodološki nastavni obrasci. Metode praktične nastave, koje se prvenstveno baziraju na metodologiji učenja odraslih, po pravilu su interaktivne, praktično orijentirane, usmjerene na studente i njihove potrebe i rješavanje praktičnih problema. Studenti i diplomirani pravnici su uključeni u aktivno učenje, u sklopu kojeg praktično znanje nadopunjuje razumijevanje pravne teorije.

Član 4.

Oblici praktične nastave

Praktična nastava za studente, između ostaloga, može imati oblik:

- pravne klinike (rad na simuliranim predmetima ili stvarnim aktuelnim predmetima iz prakse);
- takmičenja iz simulacije suđenja („moot court“);
- studentske stručne prakse, koja se obavlja u pravosudnim institucijama, advokaturi, privrednim društvima ili organizacijama civilnog društva koje se bave pružanjem pravnih usluga i dr;
- pravnoistraživačkog rada za potrebu određenog programa, projekta ili aktivnosti na fakultetu;
- učešća u raznim vrstama edukativnih aktivnosti usmjerenih na edukaciju građana o njihovim pravima i obavezama u okviru lokalnih zajednica itd.

Strane zadržavaju pravo razvoja i uvođenja novih modela praktične nastave.

Član 5.

Organizacija i realizacija stručne studentske prakse

Stručna studentska praksa se realizira iz predmeta Krivično procesno pravo, Građansko procesno pravo i Upravno pravo.

Stručna studentska praksa iz Krivičnog procesnog prava realizira se za studente III godine studija, a stručna studentska praksa iz Građanskog procesnog prava i Upravnog prava realizira se za studente IV godine studija.

Stručna studentska praksa iz Krivičnog procesnog prava i Upravnog prava realizira se u zimskom semestru akademske godine, a stručna studentska praksa iz Građanskog procesnog prava realizira se u ljetnom semestru akademske godine.

Stručna studentska praksa iz Krivičnog procesnog prava realizira se u Tužilaštvu Zeničko-dobojskog kantona, Općinskom sudu u Zenici, Općinskom sudu u Kaknju i Kantonalnom sudu u Zenici.

Stručna studentska praksa iz Građanskog procesnog prava realizira se u Općinskom sudu u Zenici, Općinskom sudu u Kaknju i Kantonalnom sudu u Zenici.

Stručna studentska praksa iz Upravnog prava realizira se u Kantonalnom sudu u Zenici.

Stručna studentska praksa realizuje se u okviru ovog Sporazuma kao strukturiran oblik učenja kroz iskustvo, u kojem svaki student Pravnog fakulteta ima obavezu realizovati ukupno 15 (petnaest) sati stručne studentske prakse u jednoj od pravosudnih institucija potpisnica Sporazuma.

Studenti će biti raspoređeni u jednu instituciju, u skladu s raspoloživim kapacitetima i planom raspodjele, a njihovo angažovanje će se odvijati pod neposrednim mentorstvom jednog stručnog mentora koji djeluje u okviru institucije domaćina.

Tokom trajanja stručne studentske prakse, student vodi dnevnik rada u kojem za svaki radni dan bilježi osnovne aktivnosti, uvid u pravničke poslove i profesionalna zapažanja. Dnevnik ovjerava i potpisuje mentor, čime potvrđuje prisustvo i aktivno učešće studenta u predviđenim sadržajima.

Na osnovu uredno vođenog i ovjerenog dnevnika rada, koji se po završetku stručne studentske prakse dostavlja koordinatorici projekta ispred Pravnog fakulteta, studentima se izdaje potvrda o obavljenoj stručnoj praksi, koju potpisuje ovlaštena osoba iz pravosudne institucije.

Po potrebi, studenti su dužni, prije početka stručne prakse, potpisati izjavu o povjerljivosti informacija, kojom se obavezuju da će sve podatke, informacije i dokumentaciju do kojih dođu tokom boravka u instituciji tretirati kao povjerljive, u skladu s propisima i profesionalnim standardima. Potpisivanjem izjave o povjerljivosti student samostalno odgovara za njeno poštivanje, pri čemu Pravni fakultet ne preuzima odgovornost za eventualne povrede povjerljivosti nastale postupanjem studenata izvan okvira nastavnog procesa Fakulteta.

Radi efikasne provedbe prakse, koordinatori projekta ispred Fakulteta i svake pojedinačne institucije pravosuđa imaju zadatak da usklađuju aktivnosti, daju operativne smjernice i nadziru implementaciju svih aktivnosti predviđenih ovim Sporazumom, uključujući raspored studenata, komunikaciju s mentorima i izdavanje odgovarajuće dokumentacije.

Član 6.

Oblasti saradnje

Vodeći se misijom pravne profesije, strane su saglasne da sarađuju u sljedećim oblastima:

1. Implementacija programa stručne studentske prakse

Da podržavaju implementaciju stručne studentske prakse koja doprinose zaštiti javnog interesa u pravnoj profesiji, te pored praktičnih pravnih vještina uče studente prava o etici, profesionalizmu (profesionalnoj odgovornosti), prevenciji korupcije i povjerenju građana u rad pravosuđa.

2. Povezivanje („*networking*“) i razmjena dobrih praksi

Da potiču i održavaju dobre profesionalne veze međusobno;

Da redovno međusobno razmjenjuju informacije vezane za dešavanja i inovacije u praktičnoj nastavi i obuci za studente prava i diplomirane pravnike;

Da redovno međusobno dijele iskustva i dobre prakse u konceptualiziranju i realizaciji programa praktične nastave za studente prava i praktične obuke za diplomirane pravnike.

3. Promocija praktične nastave

Da promoviraju metodologiju i rezultate stručne studentske prakse, kao i doprinos u razvoju praktičnih vještina i profesionalnih vrijednosti studenata prava i diplomiranih pravnika, prema stručnoj i široj javnosti.

4. Naučnoistraživački rad

Da, u skladu sa svojim mogućnostima, podržavaju pojedinačni i zajednički naučnoistraživački rad svojih uposlenika i/ili članova u vezi s tematikom praktičnog učenja studenata prava i diplomiranih pravnika.

5. Učešće u razvojnim aktivnostima

Da razmjenjuju informacije i pružaju međusobnu podršku vezano za njihovo učešće u projektnim ili drugim razvojnim aktivnostima, kao i za pojedinačno učešće njihovih uposlenika i/ili članova u obrazovnim i istraživačkim aktivnostima i projektima koji se odnose na praktično učenje studenata prava i diplomiranih pravnika.

Da, u skladu sa svojim mogućnostima, podržavaju razvoj edukativno-resursnih materijala koji će se koristiti kao standardi i alati u provedbi programa praktične nastave i obuke.

Član 7.

Mjere i aktivnosti saradnje

Strane su saglasne da preduzimaju mjere i saraduju na aktivnostima koje dugoročno doprinose misiji pravne profesije, a u skladu s nadležnostima i mogućnostima svake pojedinačne strane.

Prema tome, a u skladu s gore navedenim:

- I. **Pravni fakultet** preduzima sljedeće mjere i aktivnosti:
 - pokrenut će inicijative i uspostaviti modele za odavanje javnog priznanja ispred Fakulteta za praktičare;
 - osigurat će pristup fakultetskim bibliotekama i drugim stručnim resursima za praktičare iz pravosuđa koji doprinose praktičnoj nastavi studenata, u skladu s važećim općim aktima;
 - na godišnjem nivou, Fakultet može, uz prethodnu pisanu saglasnost studenata, dostaviti informativni spisak diplomiranih studenata s izuzetnim akademskim uspjehom pravosudnim institucijama, radi upoznavanja s njihovim akademskim rezultatima i profesionalnim interesovanjima. Dostavljanje ovih informacija ima isključivo informativni karakter i ne može uticati na postupke prijema pripravnika, koji se provode u skladu s važećim propisima i konkursnim procedurama.

- II. **Pravosudne institucije (sudovi/tužilaštva)** potpisnice Sporazuma preduzimaju sljedeće mjere i aktivnosti:
 - podržavat će učešće svojih zaposlenika, nosilaca pravosudnih funkcija, kao gostujućih predavača i/ili mentora u programima praktične nastave za studente prava i stručnih mentora u programima praktične obuke za diplomirane pravnike (pripravnike);
 - na godišnjem nivou vodit će liste nosilaca pravosudnih funkcija zainteresiranih za edukativno-mentorski rad sa studentima prava i diplomiranim pravnicima;
 - podržavat će realizaciju programa stručne prakse za studente prava na sudu/tužilaštvu, a koja se održava u skladu s nastavnim planom i programom pravnih fakulteta.

Član 8.

Imenovanje i opis aktivnosti koordinatora

Za potrebu angažmana na realizaciji sporazuma rukovodilac svake strane će u roku od 15 dana od dana potpisivanja ovog Sporazuma imenovati osobu koja će biti zadužena za koordinaciju implementacije Sporazuma s drugim stranama i njene kontakt podatke će saopćiti drugim stranama potpisnicama. Po mogućnosti, koordinator će biti osoba koja ima iskustva u provedbi programa praktičnog učenja i osposobljavanja.

Ispred strane potpisnice, imenovani koordinator će biti zadužen za sljedeće aktivnosti:

- koordinacija projektnih aktivnosti tokom cijele akademske godine;
- monitoring implementacije Sporazuma od strane potpisnice;
- izvještavanje rukovodioca na godišnjem nivou o implementaciji Sporazuma od strane potpisnice, zaključno s krajem januara za prethodnu godinu;
- predlaganje izmjena i dopuna Sporazuma s ciljem unapređenja zajedničke saradnje strana potpisnica.

Ispred Pravnog fakulteta, imenovani koordinator će biti zadužen za sljedeće projektne aktivnosti:

- koordinacija projektnih aktivnosti na realizaciji stručnih studentskih praksi tokom cijele akademske godine;
- održavanje komunikacije sa koordinatorima ispred strana potpisnica u cilju implementacije projektnih aktivnosti;
- izrada rasporeda stručnih studentskih praksi;
- izrada obrasca dnevnika rada;
- vođenje evidencije o dnevnicima rada;
- koordinacija i realizacija svečanih aktivnosti na promociji projekta.

Član 9.

Ograničenje odgovornosti

Student tokom obavljanja stručne studentske prakse ne zasniva radni odnos, ni volonterski odnos niti bilo koji drugi oblik angažmana koji proizvodi prava i obaveze iz radnog odnosa sa Fakultetom ili institucijama pravosuđa.

Fakultet ne snosi odgovornost za eventualnu štetu koju student može prouzrokovati trećim licima ili instituciji domaćinu tokom realizacije stručne studentske prakse.

Član 10.

Implementacija Sporazuma

Ovaj Sporazum ima karakter okvirnog i programskog sporazuma o saradnji kojim se uređuju principi i oblici saradnje strana u vezi s realizacijom programa stručne studentske prakse i drugih aktivnosti predviđenih ovim Sporazumom.

Sporazum ne proizvodi neposredne finansijske obaveze za strane, osim ako se one o tome naknadno izričito ne dogovore posebnim pisanim aneksom.

Strane se obavezuju da će Sporazum implementirati u dobroj vjeri, u skladu sa svojim nadležnostima, unutrašnjim aktima i raspoloživim kapacitetima, te su odgovorne za vlastita činjenja i propuste u vezi s njegovom provedbom.

Propust bilo koje strane da primijeni pojedinu odredbu ovog Sporazuma u određenom slučaju ne smatra se odricanjem od prava na njenu buduću primjenu niti utiče na važenje ostalih odredbi Sporazuma.

Ovaj Sporazum ne stavlja van snage ranije zaključene sporazume ili memorandume o saradnji između pojedinih strana ili između pojedinačnih strana s drugim subjektima koji se odnose na istu oblast, osim ako se strane izričito drugačije ne dogovore. Postojeći sporazumi mogu se, po potrebi, uskladiti s ovim Sporazumom putem posebnog aneksa.

Sporazum ne predstavlja ugovor o obavezi postizanja određenog rezultata niti osnov za potraživanja između strana, već izražava njihovu zajedničku namjeru i spremnost na institucionalnu saradnju.

Član 11.

Prihvatanje Sporazuma

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja od strane svih strana potpisnica.

Sporazum se potpisuje u istovjetnim primjercima, od kojih svaka strana zadržava po jedan primjerak.

Elektronska kopija potpisanog Sporazuma dostavlja se svim stranama radi evidencije i transparentnosti.

Član 12.

Pristupanje Sporazumu

Ovaj Sporazum je otvoren za pristupanje drugim pravosudnim institucijama, advokatskim komorama i drugim relevantnim subjektima koji žele učestvovati u njegovoj implementaciji.

Pristupanje Sporazumu vrši se potpisivanjem Sporazuma od strane ovlaštenog predstavnika institucije i dostavljanjem pisanog obavještenja o pristupanju svim stranama potpisnicama.

Institucija koja pristupi Sporazumu stiče status strane potpisnice danom potpisivanja, osim ako se strane drugačije ne dogovore.

Član 13.

Trajanje, raskid, izmjene i dopune

Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme.

Svaka strana može jednostrano raskinuti Sporazum dostavljanjem pisanog obavještenja ostalim stranama, uz otkazni rok od 30 dana od dana prijema obavještenja.

Raskid Sporazuma nema retroaktivno dejstvo i ne utiče na završetak započetih aktivnosti stručne studentske prakse u tekućoj akademskoj godini, osim ako se strane drugačije ne dogovore.

Izmjene i dopune ovog Sporazuma vrše se isključivo pisanim putem, uz saglasnost svih strana, i stupaju na snagu danom njihovog potpisivanja.

Član 14.

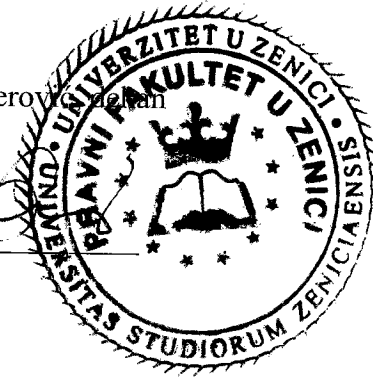
Terminološke napomene

Izrazi korišteni u ovom Sporazumu u jednom gramatičkom rodu odnose se na sva lica bez obzira na spol i rod i koriste se isključivo radi jezičke preglednosti.

Ispred Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici

Prof. dr. sc. Enis Omerović

(potpis)

Ispred Općinskog suda u Zenici

Sutkinja Alma Spahić, predsjednica

(potpis)

Ispred Kantonalnog suda u Zenici

Sutkinja Snježana Čolaković, predsjednica

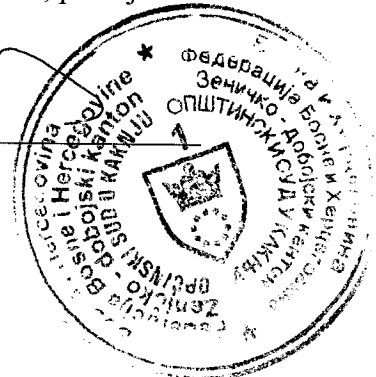
(potpis)

Ispred Općinskog suda u Kaknju

Sudija Eldar Zaimović, predsjednik

(potpis)

Ispred Tužilaštva Zeničko-dobojskog kantona

Vesna Kaknjo, glavna tužiteljica

(potpis)

U Zenici, 11.03.2026. godine

/datum/